

MACKÓ-KUCKÓ BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

2013 Pomáz, Mártírok útja 22.

2016.

TARTALOM

1. BEVEZETÉS.....	3
2. ALAPELVEK, LEGFŐBB JELLEMZŐINK.....	4
2.1 Nevelési célunk	4
2.2 A bölcsődei nevelés és gondozás alapelvei	4
2.3 Arculatunk meghatározói	5
3. BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI	7
3.1 Az egészséges testi fejlődés elősegítése	7
3.2 Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	8
3.3 A megismerési folyamatok fejlődésnek segítése	10
4. A BÖLCSŐDEI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	12
4.1 Gondozás	12
4.2 Játék	12
4.3 Fejlesztés és annak területei	14
5. BÖLCSŐDEI ÉLET SZERVEZÉSE	19
5.1 Csoportszervezés	19
5.2 A gyermekek felvétele	19
5.3 Időszervezés	19
5.4 Munkaszervezés	20
5.5 Szülőkkel való kapcsolattartás	21
5.6 A bölcsődei dokumentáció	22
5.7 Gyermekvédelem a bölcsődében	23
5.8 Képzés, továbbképzés egyéni fejlődés biztosítása	24
6. Záradék.....	25

1. BEVEZETÉS

Intézmény megnevezése: Mackó-Kuckó Óvoda Bölcsőde (2013. Pomáz, Mártírok u. 22.)

Alapítója: JELEN A JÖVŐNK-ÉRT Nonprofit Kft 2008. szeptember 1.

Ellátandó területe: Magyarország területe

Csoportok száma/férőhely: egy csoport 12 fő (egyéves kortól – hároméves korig)

Gazdálkodási jogköre: fenntartó útján gyakorolja

A program elkészítésekor az alábbi törvényi szabályozásoknak tettünk eleget:

- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásról
- 1997. évi törvény XXXI. törvény: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A fentiekhez kapcsolódó rendeletek.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, és a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai.

A bölcsőde szakmai programja tartalmazza bölcsődénk alapelveit, neveléseinek céljait, feladatait, tevékenységformáit és ezek szervezeti kereteit.

A csoportban a szakképzett gondozónők foglalkoznak a gyerekekkel, akik lehetőség szerint végigkísérik őket az óvodai élet megkezdéséig.

A bölcsődei csoportba járó gyermekek, ha a szülő kéri a közösség megbontása nélkül kerülhetnek át az óvodás csoportba.

2. ALAPELVEK, LEGFŐBB JELLEMZŐINK

2.1 Nevelési célunk

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve viselkedési minták nyújtásával, gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, biztosítva a gyerekek fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet. A nevelőmunkának az érzelmi biztonság segítségével biztosítani kell a gyermek testi, értelmi és szociális fejlődését.

2.2 A bölcsődei nevelés és gondozás alapelvei

A nevelés és gondozás egységének elve

A kisgyermek nevelése-gondozása elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az egyéni bánásmód elve

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek szeretetteljes odafordulással, a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik fejlődésüket.

A biztonság és állandóság elve

A gyermekek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot. Alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakításához.

Az aktivitás, az önállóság segítésének elve

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermekek ösztönzése, a megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése. A gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás, empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A bölcsődénkben folyó nevelés - gondozás értékközvetítő, értékteremtő folyamat, gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, figyelembe véve a gyermek jogait. Segíti a személyes és szociális és értelmi fejlődést. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés értékközvetítését és értékteremtését szolgálja.

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A családi nevelés elsődlegessége

Bölcsődénk a családi nevelés értékeit tiszteletben tartva – annak hiányosságait pótolva - vesz részt a gyermekek nevelésében gondozásában. Lehetőséget biztosít a családok számára a minél több tevékenységen való részvételre a bölcsőde életébe.

2.3 Arculatunk meghatározói

Családias légkör, otthonos környezet

A kisgyermek életében, lelki fejlődésében meghatározó szerepe van a bölcsődében eltöltött időnek. A gyerekeket odafigyelő, törődő, meleg, családias légkör veszi körül. Minden egyes gyerekre a kis létszám miatt jut elegendő idő. Az intézményben dolgozó felnőttek ismernek minden gyereket.

A bölcsődei nevelés a családdal együtt kell, hogy szolgálja a gyermek fejlődését, ezért nagyon fontos a családokkal való együttműködés. Ez a szülőkkel való napi személyes találkozás, folyamatos kommunikáció, közös programok, valamint szülői értekezletek segítségével valósul meg.

A bölcsődei csoport a gyermek egyik élettere, ahol napjai nagy részét tölti. Ennek megfelelően nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő környezet kialakítására, melynek legfőbb jellemzői az otthonosság, rendezettség, szervezettség, esztétikusság.

Bölcsőde-óvoda együttműködő jelleg

Legfőbb törekvésünk, hogy kiaknázzuk az egy intézményként működő bölcsőde-óvodában rejlő lehetőségeket és biztosítsuk a gyerekek 1 éves kortól 7 éves korig történő folyamatos, egymásra épülő gondozását, nevelését, fejlesztését.

Az óvoda mindenkor épít a bölcsődében folyó nevelőmunkára. Az óvodai napirend időkeretei nem térnek el a bölcsődeitől, az óvodai környezet sem változik meg. Az óvodás csoportok egy épületben a bölcsődés csoportok mellett vannak elhelyezve. A gyerekek bölcsődés társaikkal, a már megszokott közösségben kezdenek el az óvodai életet.

Mindez észrevétlenné teszi a bölcsőde és az óvoda közötti átmenetet, érzelmi biztonságot nyújtva a gyerekeknek.

Szolgáltató jelleg

A Mackó-Kuckó Óvoda és Bölcsőde egyfajta szolgáltatást nyújt, s mint ilyen:

- vállalja a bölcsődék, óvodák „piacán” való folyamatos megmérettetést,
- a szolgáltatásait igénybe vevő szülők, gyerekek igényeinek folyamatos figyelemmel kísérését
- igyekszik a szülők igényeit e szakmai program keretein belül maximálisan teljesíteni
- folyamatosan tájékozik a szülők, gyerekek elégedettségéről,
- állandó fejlesztéssel lépést tart az megjelenő új módszerekkel, oktatási eszközökkel, pedagógiai megoldásokkal, melyeket csak a legnagyobb óvatosság mellett, alapos kipróbálás, ellenőrzés után vesz át,
- pontosan deklarálja szolgáltatásai körét, jellemzőit, eredményességi mutatóit.

3. BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, testi- és lelki szükségleteinek kielégítése, a fejlődésnek elősegítése. Igény szerinti esetleges kiegészítő szolgáltatások biztosítása.

3.1 Az egészséges testi fejlődés elősegítése

Feladatunk:

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a gyermeki szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése

Az egészséges környezet egészséges életmód feltételeinek biztosítása

Bölcsődénkben is a természetes anyagokból készült eszközök, tárgyak dominálnak. A bölcsőde berendezésénél, a játékok beszerzésénél fontos szempont, hogy a gyermekek számára biztonságosak legyenek. A csoportszobák rendszeres szellőztetésével biztosítjuk a friss levegőt, rendszeres takarítással, a játékok rendszeres átmosásával, portalanításával a tiszta környezetet. Minden gyermeknek jellel ellátott törölközője, ágyneműje és saját pizsamája van. A csoportszobákba utcai cipővel nem szabad bemenni.

A gyermekek naponta - időjárástól függően – töltik idejüket a szabad levegőn. A kert viszonylag nagy méretű, gumiszőnyeggel borított, de van füves része is. Növényzetét néhány hatalmas gesztenyefa alkotja. A kert felülete sík. Különböző kerti játékok, homokozó, hinta, csúszda, libikóka, mászóka, ülő- és munkafelületek teszik lehetővé a gyerekek változatos tevékenységét. Alkalmanként kirándulni járunk és lehetőség szerint a játékos testmozgás és egyéb tevékenységek is a szabadban történnek.

Gondot fordítunk saját konyhánk segítségével a változatos étrendre. A gyerekek a korszerű táplálkozási elvárásoknak megfelelő, ízletes ételeket kapnak, naponta 3 alkalommal (reggeli, ebéd, uzsonna), minden nap ugyanabban az időben. Fontosnak tartjuk az étkezés kulturált

lebonyolítását, az étkezéshez fehér porcelán, edényeket, poharakat és megfelelő méretű evőeszközöket használunk.

Minden gyermeknek kötelező a váltócipő. A gyermekek ruházatával kapcsolatban felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermek öltözete legyen kényelmes, könnyen tudjon mozogni benne, piszkolható, könnyen kezelhető és réteges legyen.

Az óvoda és bölcsőde gyermek orvosa ha szükséges évente több alkalommal vizsgálja a gyerekeket, amennyiben ha kell szakorvoshoz irányítja őket. A gyerekek betegen nem látogathatják a bölcsődét, betegség után orvosi igazolást kérünk.(Házirendben kerültek rögzítésre)

A gyermekek gondozása

A gyermekek gondozását gondozónő végzi, fokozatosan hozzászoktatva őket ahhoz, hogy szükségleteiket önállóan legyenek képesek kielégíteni. Gondot fordítunk a helyes testápolási, táplálkozási szokások kialakítására, a hőmérsékletnek és időjárásnak megfelelő öltözködés tudatosítására.

Mozgásfejlesztés

Nagy hangsúlyt helyezünk a gyermekek napi tevékenységei során a mozgás fejlesztésére, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésére.

3.2 Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

Feladatunk:

- a bölcsődébe kerüléssel járó negatív élmények lehetőség szerinti mellőzése illetve csökkentése, a gyermekek segítése a közösség elfogadásában
- a felnőtt-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- az egyéni szükségletek kielégítése, a csoportban „éles” helyzetekben, az én tudat egészséges fejlődésének segítése
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai kialakulásának, a mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése
- megteremteni a lehetőséget a felnőttel és a társakkal a közös élmények átélésére

- feladatunk, hogy szeretetteljes, derűs, otthonos légkört biztosítsunk a gyerekeknek és megismertessük velük a társas viselkedés szokásait

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

Felnőtt-gyermek kapcsolat

A gyerekek odafigyelő, törődő, meleg, családias légkör fogadja intézményünkben. Az itt dolgozó felnőttek segítőkész, empatikus, a gyermekekre odafigyelő magatartása érzelmi biztonságot nyújt a gyerekeknek. Minden egyes gyerekre jut elegendő idő, minden felnőtt ismer minden gyereket, a gyerekek bátran fordulhatnak bármelyik felnőtthez. Nevelésünk alapja a szeretet és a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása a gyermek partnerként való kezelése, az értelmesen korlátozó figyelem.

Felnőtt-felnőtt kapcsolat

Arra kell törekednünk, hogy az intézményben dolgozók nevelői munkája összhangban legyen. A meghatározó kérdésekben egyformán gondolkodjanak, együtt tudjanak dolgozni, együtt tudjanak működni. Kapcsolatuk őszinteségen, egymás iránti tiszteleten alapuljon. A gyermeki magatartás kialakulása szempontjából modell értékű az itt dolgozó felnőttek viselkedése, egymáshoz való viszonyulása.

A szülőkkel való partneri viszony, egymást segítő kapcsolat kialakítása, segíti a bölcsődei nevelést.

Gyermek-gyermek kapcsolat

Egymásra odafigyelő gyerekeket szeretnénk nevelni. Arra törekszünk, hogy kiküszöböljük az agressziót, a kiközösítést, a csúfolódást. Erősítsük a gyerekekben egymás elfogadását, segítségét, a konfliktusok békés megoldásának képességét, az egymás iránti türelmet. Nagyon fontosnak tartjuk az összetartó, jól együttműködő közösséget, az eltérő korosztályok között együttműködést, jó kapcsolatot. Fontosnak tartjuk, hogy a nagyobbak megtanuljanak gondoskodni a kisebbekről, segíteni nekik.

A beszoktatás

A bölcsődébe lépés nagy érzelmi megterhelést jelent mind a szülő, mind pedig a gyermek számára. A kisgyermek új környezethez való alkalmazkodását könnyíti meg az apa vagy anya jelenléte a beszoktatás időszakában, ezért mindannyiunk számára nagyon fontos a szülő személyes jelenléte a beszoktatás alatt. Alkalmat szeretnénk adni a szülőknek egyfelől arra, hogy gyermekük mellett legyenek ebben a nehéz időszakban, másrészt, hogy jobban megismerjék intézményünket, személyes tapasztalatokat szerezzenek gyermekük bölcsődei életéről.

A beszoktatás menete gyermekenként nagyon változó. Új környezet és az új személyek elfogadásához a gyermekeknek különböző időtartamra van szükségük. Ezért a beszoktatás mikéntje a gyerekek igényeihez igazodik.

A beszoktatás bölcsődénk által javasolt folyamata:

- a bölcsődei élet elfogadása igen nagy egyéni különbségeket mutat, ezért a napi terhelés időtartamát is a gyermek egyéni teherbíró képességéhez tanácsos igazítani. A bölcsődében tartózkodás ideje 1-2 órától fokozatosan érheti el az egész délelőttöt, majd a délutánt is.
- a bölcsődei beszoktatás első napjaiban a szülő folyamatosan legyen jelen a csoportban.
- a bölcsődei csoportban a gondozási műveleteket az első napokban még a szülő is segítse, a gondozónő fokozatosan kapcsolódjon be, majd teljesen vegye át.
- a második hét vége felé a szülő még legyen jelen, de már ne tartózkodjon folyamatosan a csoportszobában
- a későbbiekben megkísérelheti a szülő, hogy rövidebb időre elhagyja a bölcsődét, idővel már egész délelőtt a szülő nélkül van a gyermek a csoportban
- amikor a gyermek már megszokta a gondozónőt és a pedagógust, valamint az új környezetet, meg lehet próbálni a délutáni alvást is.

A beszoktatási folyamat sikerének kulcsa: a bölcsődei felnőttek és a szülő szoros és következetes együttműködése.

3.3 A megismerési folyamatok fejlődésnek segítése

A gyermekek értelmi képességének fejlesztése egyéni fejlettségüknek megfelelően, életkori sajátosságaik figyelembe vételével, kíváncsiságukra, természetes érdeklődésükre építve történik. A változatos tevékenységek segítségével bővítjük, rendszerezzük spontán szerzett tapasztalataikat, ismereteiket, fejlesztjük értelmi képességeiket.

Feladatunk:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása
- ismeretnyújtás
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása

A gyermekek értelmi fejlesztését a következőképpen valósítjuk meg:**Spontán játékos tapasztalatszerzés**

A gyermek élete során rengeteg tapasztalatot szerez. A gyermek spontán, játékos tapasztalatszerzését inger gazdag környezet, sokféle játékeszköz és könyv biztosításával, változatos tevékenységek szervezésével, színes, eseménydús bölcsődei élet biztosításával segítjük elő.

Irányított tapasztalatszerzés spontán vagy szervezett formában

A bölcsődében a tevékenységek a napirendbe beépítve kötetlen formában valósulnak meg. Témakörei az évszakokhoz, az adott időszak ünnepköreihez kapcsolódik, a gyermek természetes érdeklődésére és személyes tapasztalataira építve.

A tevékenységek szervezése minden esetben játékosan, változatosan, közvetlen érzékszervi tapasztalatokra építve történik.

4. A BÖLCSŐDEI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

A bölcsődei nevelés általános feladatai: a kisgyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése – a gyermekek gondozása, az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés megvalósítása – a bölcsődei élet tevékenységformáin keresztül valósulnak meg.

A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

4.1 Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet a gondozónő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A szociális kompetencia kialakulásnak egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást:

- szobatisztaságra szoktatás
 - WC használat megismertetése
 - mosakodás
 - öltözködés
 - étkezés
 - délutáni pihenés
- a fokozatosság elvének figyelembevételével.

4.2 Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segíti a környező világ megismerésében, befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A gondozónő, az óvodapedagógus a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A

többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Feladatunk:

A játék feltételeinek biztosítása

Napirendünk során kellő időt kell biztosítanunk a hosszantartó, zavartalan játékra. A csoportszobában játéksarkokat alakítottunk ki, a de a bútorok, egyes polcok könnyű mozgatásával a csoportszoba tovább alakítható. A csoportszobában található még pihenősarok is matraccal, párnákkal, puha állatokkal.

A bölcsődének megfelelő játékszereket, eszközöket, anyagokat kell biztosítani a játékhoz. Bölcsődénkben olyan játékszerek vannak, melyek mellett, hogy esztétikusan és többnyire természetes anyagból készültek, azáltal, hogy egyszerűek, sokféleképpen használhatók, a gyerekek fantáziájának kibontakozását szolgálják, valamint képesség és készségfejlesztők is. Nagyon fontos szempont a játékok kiválasztásánál az is, hogy könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők legyenek, és ne okozhassanak balesetet. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy minden játékfajtahez – gyakorlójáték, konstruálás, mozgás – legyenek megfelelő játékszerek. A játékok és eszközök szabadpolcokon találhatóak, a gyerekek maguk vehetik el őket.

A játéktevékenység szervezése, irányítása

A gondozónőnek, ismernie kell az adott korosztályra jellemző játékfajtákat, feladatukat, hogy figyelemmel kísérjék a gyermekek játéktevékenységét, ha kell, mintát adjanak. Segítsék, fejlesszék a játékot, akár kezdeményezzék, ráirányítva a gyermek figyelmét, kedvet ébresszenek egy-egy játékeszköz használatára.

Nagyon fontos, hogy a gondozónő, pedagógus élményt, indítást, ötletet adjon a játékhoz. Figyelnie kell a gyermekek aktuális érdeklődését, otthonról hozott élményeit és ezekre is építhet játékkezdeményezéseket. A játéktevékenység kezdeményezése a szabadban is valósuljon meg, főleg sokmozgásos formában.

4.3 Fejlesztés és annak területei

A gondozónő, amellet, hogy gondozza a gyermekeket, direkt módon is részt vesz a tanulási folyamatok elősegítésében, napirendbe illesztve egyéni és kiscsoportos foglalkozásokat is tart.

Mese-vers

Feladataink:

- a mese-vers, mondóka a nyelvi nevelés legfőbb területe, így a nevelés egész folyamatában, a szocializáció során a beszéd a gondolkodás legfőbb eszközévé válik.
- a mindennapos meséléssel, mely a kisgyermek higiéniájának elmaradhatatlan eleme, a gyermek érzelmi, értelmi és etikai fejlődését segítjük elő, így erősítjük a belső képalkotás folyamatát. Rövid, egyszerű meséket mesélünk, képekkel vagy dramatizálással segítve a megértést.
- igényesen választjuk a mese-vers anyagunkat, merítünk a néphagyomány kincseiből, rövid népmesék közvetítésével identitást alapozunk, ezen keresztül segítjük a világ megismerését, mélyítjük a gyermek önismeretét, erkölcsi tartalmakat közvetítünk.
- nyelvhasználatunk is modellértékű. A gyermek számára utánzási minta.

Gyermeki tevékenységek

- játékukat kísérő mondókázás a mozdulatok egységével érzéki-érzelmi élményt nyújt
- képeskönyv nézegetés közben beszélgetést kezdeményeznek, kombinálják saját élményeikkel, így feszültségeiket, érzéseiket, félelmeiket kifejezésre juttatják.
- szívesen hallgatják a mesét, a verset

Módszertani alapelveink

- a mese-versmondás, mondókázás spontán, játékos jellegének érvényesítése
- bábozással kommunikációs helyzeteket teremtünk, beszédkészséget fejlesztünk
- esztétikus, figyelemfelkeltő, természetes anyagokból készült eszközöket alkalmazunk.

Beszéd-nyelvi nevelés

Feladataink

A gondozónői modell szerepéből adódó feladatok:

- folyamatosan fejlesztjük anyanyelvi kultúránkat
- beszédünknek a gyermek számára követésre méltónak, változatosnak, szemléletesnek, kifogástalannak kell lennie

A gondozónő-gyermek kapcsolatából adódó feladataink:

- figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni beszéd-sajátosságait, így kezdjük el az egyéni fejlesztésüket
- figyelembe vesszük az egyéni beszédfejlődés ütemének különbségeit
- igyekszünk megérteni az alig vagy keveset beszélő gyermeket, alkalmat keresünk a szóbeli aktivizálására
- minél több lehetőséget biztosítunk a gyermekek szókincsének gyarapítására, passzív szókincsük aktivizálására

Gyermeki tevékenységek

- játékban kialakult társas kapcsolatokkal fejlesztjük a beszédet, lehetőséget teremtünk párbeszéd kialakulására
- gondozási tevékenységeink közben folytatott beszélgetésekkel elősegítjük a pozitív érzelmi kapcsolat kialakulását, elmélyülését, így biztosítjuk a gyermek jó közérzetét
- szerep- vagy szituációs illetve didaktikus játékok során a gyermek felismeri és gyakorolhatja a különböző beszédhelyzetekhez illő beszéd-módokat, nyelvi eszközök használatát
- nyelvi játékainknak közvetlen beszédfejlesztő céljuk van, ezek mozgásra, cselekvésre, érzelmi meghatározottságra építve szolgálgják az összefüggő beszéd és párbeszéd fejlesztését
- a tanulási folyamat során kiemelkedő fontosságú a helyes, pontos nyelvhasználat, a szóbeli megerősítés a gyermek kérdéseire adott pontos válasz

Módszertani alapelveink

- állandó nyelvhasználat (kommunikáció), beszédhelyzetek
- modellnyújtás
- egyéni képességfejlesztés, életkori sajátosságok figyelembevételével
- nyugodt, szeretetteljes légkör kialakítása

- játékosság, a tevékenységek hangulati és tárgyi feltételeinek biztosítása
- a folyamatos beszéd, a szóbeli kifejezőkészség fejlődésének, a tanulás optimális feltételeinek biztosítása

Ének, zene, énekes játékok

Feladataink

A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése.

A tudatos, tervszerű és folyamatos fejlesztő hatások megszervezése:

- énekes játékok tanulásával az esztétika, a közös játék örömeinek kialakítása

Zenei képességek fejlesztése:

- az egyenletes lüktetés megéreztetése óvónői példával, hangszerrel, tapssal, lépegetéssel kísérve
- a gyerekek zenei élményhez juttatása

Gyermei tevékenységek

- dalok, mondókák tanulása
- zenei képességfejlesztő játékok játszása
- ritmushangszerek használata
- zenehallgatás keretében a pedagógus, gondozónő által énekelt gyermekdalok meghallgatása

Módszertani alapelveink

- egyéni képességek figyelembe vétele
- tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtása
- a gyermek bevonása a zenélésbe
- a tárgyi és hangulati feltételek biztosítása
- az éneklés fejlődésének biztosítása
- játékos cselekvések

Rajzolás, festés, mintázás

Feladataink:

- a gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: megfelelő légkör, hely, idő, megfelelő minőségű és mennyiségű eszköz és anyag álljon rendelkezésre
- a munkához kellő időtartam biztosítása
- eszközök és anyagok tulajdonságainak és a velük való bánásmódnak a megismertetése
- az esztétikum iránti vonzódás megalapozása esztétikus környezet biztosításával
- „a nyomot hagy a papíron” öröm erősítése

Gyermeki tevékenységek

- a ceruza és zsírkréta használatának gyakorlása
- festés ujjal, ecsettel, nyomdázás, ragasztás, gyurmázás

Módszertani alapelveink

- a gyermek életkori sajátossága az érzelmi dominancia, fontosnak tartjuk ennek érvényesítését e tevékenység keretei között is
- a differenciált bánásmód elvében érvényesítjük az egyéni adottságokat, az egyéni fejlődési ütemet
- egyéni fejlődési ütem figyelembe vétele választási lehetőségek biztosításával
- a tevékenység tárgyi és hangulati feltételeinek biztosítása
- a játékoság elvének érvényesítése (pl. a játékoság jellemzői a rajzolás területén: örömszerzést nyújt, teret ad az önállóságnak, kreativitásnak, frusztrációmentes)

Játékos testmozgásmozgás

Feladataink:

- feltételek megteremtése a biológiai fejlődés elősegítéséhez, a szervezet teherbíró-, ellenálló- és alkalmazkodó képességének növeléséhez
- a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építés
- alkalmak biztosítása tapasztalatok szerzésére
- játékok feltételeinek biztosítása

Gyermeki tevékenységek

- utánzó, játékos mozgások felnőttel együtt
- természetes támaszgyakorlatok sok játékkal
- labda – mint sokféle mozgáshoz használható eszköz – tulajdonságainak megismerése
- egyszerű testnevelési játékokkal ismerkedés és gyakorlás

Módszertani alapelveink

- fokozatos bevezetés a kötetlen formából „a kötelező” tevékenységi formába
- játékos és utánzó vezetési mód alkalmazása
- gyermek és felnőtt mindig együtt végezze a gyakorlatokat
- sok-sok dicséret, pozitív megerősítés

Környezeti változások megfigyelése

Feladataink:

- a környezetben bekövetkező változások megfigyelése
- a megfigyelések a természetese környezetben történjenek
- közvetlen környezetüket körülvevő állatok, növények tulajdonságainak, életmódjának megfigyelése, gondozása
- saját életterük védelme felnőttel együtt

Gyermeki tevékenységek

- a bölcsődében töltött idő állandó lehetőséget biztosít a környezet változásainak megtapasztalására
- a szabadban játszó gyermek és környezetével való kapcsolata évszakokhoz igazodva

Módszertani elveink

- gyermekek kíváncsiságának figyelembevételével
- több oldalú tapasztalás lehetőségének kihasználása
- fokozatosság és differenciálás alkalmazása e megismerési folyamatban

5. BÖLCSŐDEI ÉLET SZERVEZÉSE

5.1 Csoportszervezés

A bölcsőde-óvoda maximális gyermeklétszáma, épületünk adottságait figyelembe véve összesen 70 fő, amin belül a bölcsődei csoport maximális létszáma 12 fő.

A gyermekek általában 1-1.5 éves korukban kerülnek be a bölcsődébe. tehát maximum kettő évig járnak a bölcsődés csoportba. Mivel intézményünk óvoda-bölcsődeként működik, ezért a bölcsődei csoportból kettő év leteltével óvodás csoport lesz, amely ugyanabban az épületben működik tovább. A gyermekekkel már a bölcsődés csoportban ismerkedik az óvodapedagógus, így kisebb nehézséggel jár tovább „lépniük” a gyerekeknek az óvodába. A gondozónő pedig tovább folytatja munkáját a bölcsődés csoportban. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt és később az óvodában is ugyanabba a csoportba járhatnak.

5.2 A gyermekek felvétele

A jelentkezés feltételei

Bölcsődei csoportunkba testileg és szellemileg egészséges gyermekeket veszünk fel 1-1.5 éves kortól. Év közben a csoportban megüresedett férőhely függvényében veszünk fel új gyereket. Fontos szempont, hogy a közösségbe kerülő új gyerek személyiségével a csoport egésze számára kedvező csoportdinamika alakulhasson ki.

Mackó-Kuckó Bölcsődébe azok a gyerekek jelentkezhetnek, akik a fenti alapkövetelményeknek megfelelnek, és akiknek a szülei megismerték szakmai programunkat, azzal egyetértenek, elfogadják azt.

5.3 Időszervezés

A működés rendjének kialakításakor alapvetően két szempontot vettünk figyelembe. Az egyik a szülők és az iskoláskorú testvérek elfoglaltsága, munkarendje, munkaszüneti napjai. A másik szempont a RITMUS. A gyerekek, de a felnőttek számára is nagyon fontos, biztonságot adó érzés, ha van egy napi, heti, éves ritmusa a történéseknek.

Napirendünk

Egész napos és félnapos ellátást biztosítunk, a házirendben meghatározott időkeretek között. A bölcsőde, nevelő funkciójának kiteljesítése megköveteli a rendelkezésre álló időkeret – egész napos, félnapos – jobb kihasználását. A napirend keretei között a gyermeki szükségletek kielégítése történik. Egyben segíti a gyermekek napi életritmusának kialakítását.

A napirend 3 fő részből áll:

délelőtt: szervezése kötetlenebb, különböző tevékenységek és a reggeli, tízrai
déli: kötöttebb az ebéd és a délután előkészítése miatt
délutáni: a pihenéssel kezdődik, majd uzsonna és a bölcsőde zárásáig játék és egyéb tevékenységek

A napi tevékenységeket úgy kell szervezni, hogy a gyerekek minél több időt tölthessenek a szabadban.

A bölcsődei év ritmusa

Egy bölcsődei év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-éig tart. A bölcsőde egy évben kétszer tart szünetet: Karácsonykor illetve július vagy augusztus hónapban.

Az év természetes tagolását adják az évszakok és az ezekhez kapcsolódó ünnepek. Hagyományainkat a magyar kultúrkörben honos ünnepkörökre építjük és felelevenítjük a hozzájuk kapcsolódó szokásokat. Az ünnepekre óvodásaink dalokkal, versekkel, dramatikus játékokkal, dekoráció készítésével, sütemények sütésével készülnek. Az óvodai csoportok ilyenkor együtt énekelnek, verselnek, mesét dramatizálnak az óvodapedagógusokkal közösen. A bölcsődei csoportok is bekapcsolódnak a készülődésbe és a közös ünneplésbe, természetesen fejlettségüknek megfelelően.

5.4 Munkaszervezés

Vezetési szintek

Fenntartó: a JELEN A JÖVŐNK-ÉRT Nonprofit Kft. melynek ügyvezetője – mint a gazdálkodásért és az alapítói célok betartásáért felelős vezető – határozza meg a felhasználható pénzügyi keretösszeget és a főösszegeket.

A bölcsődei dolgozói felett a munkáltatói jogokat az **ügyvezető** gyakorolja.

Intézményvezető: a bölcsőde és az óvoda egyszemélyi felelős vezetője az intézményvezető. Az intézményvezető a szervezeti, működési, szakmai kérdésekben az óvodapedagógusokkal, gondozónőkkel és az érintett alkalmazottakkal konzultálva hozza meg a döntéseit.

Szakmai vezető: A bölcsőde szakmai irányítását szakképzett gondozónő látja el, az ehhez kapcsolódó feladatokat a munkaköri leírása rögzíti.

Gondozónők: alapfeladatuk a gyermekek gondozása és nevelése, valamint a szülőkkel való kapcsolattartás. Feladataik pontos meghatározását a Munkaköri leírás tartalmazza

Pedagógiai segítő: alkalmanként pszichológust, pedagógiai szakértőt, logopédust bíz meg.

Technikai munkatárs: az intézmény konyhai feladatainak ellátására szakácsnőt alkalmaz, a takarítási feladatokat dajkák és gondozónők végzik.

5.5 Szülőkkel való kapcsolattartás

A szülőkkel való kapcsolattartásban kulcselem a legteljesebb nyilvánosság és a teljes körű tájékoztatás. A bölcsődei nevelés a családdal együtt kell, hogy szolgálja a gyermek fejlődését, ezért nagyon fontos a családokkal való együttműködés, a szülők folyamatos tájékoztatása a bölcsőde életéről. Ennek formái:

Szóbeli tájékoztatás:

- napi személyes találkozás a gyerekek érkezése és hazamenetele alkalmával
- fogadóóra: bármikor, előzetes bejelentkezés alapján
- szülői megbeszélés – évente 3 alkalommal, év elején, félévkor, év végén tartalma, tájékoztatás arról, hogy eddig mivel foglalkoztak a gyerekek és milyen eredménnyel. Gyerekmunkák, fotók bemutatása. Tájékoztatás arról, hogy az elkövetkező időszakban mivel fognak foglalkozni. Aktuális tudnivalók elmondása, aktuális problémák megbeszélése.

Írásbeli tájékoztatás:

- minden szülő szeptemberben megismeri az adott bölcsődei év programjait, házirendet, az óvodában-bölcsődében dolgozók névsorát, az intézmény elérhetőségeit
- az információs tábla központi helyen van elhelyezve. A táblán olvashatók a hónap eseményei, programok, aktuális tudnivalók.
- minden csoportnak saját parafa táblája van, ahol a gyerekek aktuális munkái láthatók, valamint az előző hónapra vonatkozó „Mit csináltunk a hónapban” tájékoztató, amely tájékoztatja a szülőket arról, hogy mivel foglalkoztak a gyerekek.

Az együttműködés egyéb formái:

- a már kialakult hagyományaink – szüret, őszi búcsúztató, karácsony, farsang, Anyák napja, gyermekhét – szülő-gyermek közösen vesz részt. Együtt örülhet, a közös programokon, ezzel is erősítve a bölcsőde és család kapcsolatát.

5.6 A bölcsődei dokumentáció

Az intézményvezető által vezetett nyilvántartások

- dolgozók adatainak nyilvántartása
- továbbképzés tervezése, szervezése
- kimutatás fertőző betegségekről, baleseti jegyzőkönyvek
- heti étrend

A gondozónők, által vezetett nyilvántartások

- a gyermekek adatlapjai
- csoportnapló
- napi jelenléti kimutatás
- személyiséglap negyedévente

A bölcsődeorvos védőnő által vezetett nyilvántartások

- egészségügyi törzslap

5.7 Gyermekvédelem a bölcsődében

Az intézményvezető feladatai:

- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartatása
- prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és nevelésben
- beszoktatás megszervezése
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében
- külső-belső védelem összehangolása

A csoportban dolgozók feladatai:

- családokkal való együttműködés
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- házirend, szülői- és gyermekjogok ismertetése
- napi és hetirend elkészítése
- tervező munka és annak megvalósításának dokumentálása

5.8 Képzés, továbbképzés egyéni fejlődés biztosítása

A bölcsődénkben foglalkoztatott gondozónők lehetőség szerint (törvényi előírások figyelembe vételével) kötelező továbbképzéseken vesznek részt. Az intézmény biztosítja ennek anyagi fedezetét. A szükséges időráfordítás a dolgozó szabadidejéből történik. Fontos szerepet kap a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával a gyakorlati megvalósító munka színvonalának emelése, így a

- szakmai munka elemzése, értékelése
- minőség fejlesztés, szakmai képességek, készségek fejlesztése
- egyéni konzultációk biztosítása, óvodapedagógusok bevonásával
- önképzés keretében szakmai anyagok tanulmányozása ismeretek átadása

A bölcsőde szakmai irányítója által biztosított a tanulmányaikat végző hallgatók gyakorlati képzésének lehetősége. A hallgatók által átadott újabb, és újabb ismertek is segítik a szakmai munka eredményességét, mind ezt a gyermekek nevelése érdekében.

A továbbképzési tervben rögzítjük és aktualizáljuk a szükséges feladatokat az elméleti ismeretek bővítése és megújítása érdekében.

Legitimációs záradék:

A programot - átdolgozta - készítette: 2016. szeptember 1.

Patócs Béláné intézményvezető

Nagy Andrea szakmai vezető

Egyetértését nyilvánította:

szülői képviselő:

az intézmény dolgozói nevében:

Jóváhagyta:

A fenntartó képviselőjében:

Patócs Béláné

2016. szeptember 01.